

Raport Wydziałowy
Wydziałowej Komisji ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia*)

Wydział: **Biologii i Hodowli Zwierząt**

Rok akademicki **2021/2022**

1. *Sprawozdanie z realizacji działań naprawczych zaleconych w poprzednim roku akademickim.*

Z przekazanego przez Dziekana Wydziału sprawozdania wynika, iż wskazane w programie naprawczym opracowanym w wyniku przeprowadzonych analiz na Wydziale Biologii i Hodowli Zwierząt w roku akademickim 2020/2021 działania zostały częściowo zrealizowane.

Nadal prowadzone były prace nad uzupełnieniem i poprawą sylabusów oraz nowelizacją programów nauczania. Rozpoczęto prace nad znaczącą zmianą w zakresie kształcenia na kierunku Biologia. Opracowywany jest całkowicie nowy program kształcenia na studiach zarówno I jak i II stopnia.

W roku akademickim 2020/2021 powołany kierownik ds. praktyk studenckich oraz opiekunowie praktyk na poszczególnych kierunkach studiów opracowali ujednoliconą dokumentację dotyczącą praktyk na wszystkich kierunkach studiów prowadzonych na Wydziale. Wdrożone zostały także dodatkowe aspekty związane z realizacją praktyk, jak choćby przekazywanie treści sylabusu praktykodawcom, jak również pozyskiwanie od nich opinii.

W roku akademickim 2021/2022 Pan Dziekan nadal dysponował specjalnym budżetem przeznaczonym na dofinansowanie zajęć terenowych, co przełożyło się na realizację zdecydowanie większej liczby tego typu zajęć.

W roku akademickim 2020/2021 nadal prowadzone były działania związane z uzupełnianiem dokumentacji z zakresu studiów i jakości kształcenia na nowej stronie internetowej Wydziału.

Opracowane szczegółowe wymogi dotyczące pisania prac dyplomowych oraz formy i zakresu egzaminu dyplomowego zostały zatwierdzone, a następnie umieszczone na stronie internetowej Wydziału.

*) – objętość tekstu w poszczególnych punktach nie powinna przekraczać 2000 znaków

Władze Wydziału starają się podtrzymywać kontakty z interesariuszami poprzez organizowane spotkania ze studentami oraz nawiązywanie nowych współpracy i podpisywanie nowych umów, w ramach których poszerzane jest spektrum możliwości dla studentów (staże, prowadzenie badań do prac, konkursy na rozwiązania tematyczne).

2. *Ocena metod weryfikacji efektów uczenia się.*

Na podstawie przeanalizowanych na poszczególnych kierunkach metod wykorzystywanych do weryfikacji efektów uczenia się można stwierdzić, że są one dobrane we właściwy sposób i adekwatne do sprawdzanych efektów uczenia się. Większość nauczycieli akademickich wykorzystuje różne metody, co wydaje się właściwym podejściem. Treści prac etapowych i końcowych odpowiadają sylabusowi danego przedmiotu. Także w przypadku przedmiotów, odnośnie których stwierdzono brak rozkładu normalnego ocen, stosowane sposoby weryfikacji efektów były prawidłowe. Jedynie w niektórych przypadkach stwierdzono brak weryfikacji efektów uczenia się z zakresu umiejętności, a także że wykorzystanie jedynie formy ustnej weryfikacji efektów uczenia się uniemożliwia przeprowadzenie oceny zastosowanych metod, być może w takich przypadkach przydałoby się prowadzenie dokumentacji w formie nagrań, które stanowiłyby dokument podobny do pisemnych form.

3. *Analiza wyników ankiet studenckich, protokołów hospicacji oraz ankiet absolwentów z wyłączeniem ich losów zawodowych.*

Ankietyzacja studentów kształtowała na WBiHZ bardzo różnie w zależności od kierunku studiów. Najniższy odsetek odpowiedzi uzyskano na studiach II stopnia oraz na studiach niestacjonarnych. Liczba godzin, które studenci poświęcają na prace własną średnio kształtuje się na poziomie 26-50 godzin, ale jest to mocno zróżnicowane pomiędzy kierunkami i przedmiotami, wśród których były i takie, dla których studenci deklarowali w ankietach 0 – interpretujemy to, że nie poświęcali na dany przedmiot w ogóle pracy własnej. Przeważnie dla studiów II stopnia tej pracy własnej jest deklarowane mniej. Pozostałe aspekty kształtowały się na poziomie oceny dobrej. Całokształt wyników przedstawiono w tabeli.

Kierunek	% odpowiedzi	Liczba godzin	Ocena realizacji zajęć dydaktycznych przez prowadzącego	Ocena wsparcia merytorycznego i kontaktu z prowadzącym poza zajęciami	Ocena jakości materiału przekazywanego przez prowadzącego	Ocena prowadzącego	Ocena możliwości interakcji prowadzący-student	Ocena efektywności zajęć prowadzonych zdalnie	Ocena własnego zaangażowania w zajęcia prowadzone zdalnie w porównaniu do zajęć prowadzonych stacjonarnie
Bezpieczeństwo żywności I st.	36,51 /5,64 – 66,78/	2,13	4,61	4,64	4,65	4,69	4,68	4,57	4,22
Bioinformatyka I st. Inż.	29,35 /1,54 – 56,69/	2,44	3,87	4,04	3,93	4,15	4,04	3,94	4,10
Bioinformatyka I st. Lic.	29,85 /2,61 – 53,58/	2,29	4,19	4,27	4,28	4,4	4,33	4,3	4,16
Bioinformatyka II st.	14,5 /1,44 – 31,9/	1,9	4,46	4,42	4,6	4,6	4,56	4,75	4,73
Biologia człowieka I st.	32,71 /5,13 – 76,92/	2,06	4,35	4,41	4,42	4,52	4,42	4,23	4,14
Biologia człowieka II st.	27,65 /4,03 – 61,97/	1,75	4,46	4,56	4,52	4,62	4,56	4,44	4,45
Biologia I st.	33,45 /1,92 – 70,51/	1,91	4,56	4,63	4,61	4,69	4,67	4,41	4,2
Biologia II st.	16,11 /5 – 34,78/	1,81	4,35	4,48	4,46	4,58	4,55	4,33	4,5
Zootechnika I st.	37,00 /1,58 – 79,23/	2,15	4,39	4,38	4,41	4,47	4,42	4,42	4,35
Zootechnika II st.	20,46 /0,27 – 55,56/	2,36	4,47	4,53	4,51	4,56	4,49	4,52	4,53
Zootechnika I st. NST	10,75 /2,82 – 31,47/	2,27	4,43	4,43	4,55	4,6	4,51	4,34	4,33
Zootechnika II st. NST	10,31 /3,85 – 18,18/	1,97	4,22	3,99	4,24	4,26	4,3	4,34	4,03

* Średnie zostały wyliczone z pominięciem przedmiotów nieocenionych i zajęć dla których na dane pytanie ocena wyniosła 0.00.

*) – objętość tekstu w poszczególnych punktach nie powinna przekraczać 2000 znaków

Ankiety absolwenta łącznie na Wydziale uzyskano jedynie 76 z wszystkich kierunków. Najwięcej ich zostało wypełnionych przez absolwentów kierunku Zootechnika studiów I stopnia (15), natomiast najmniej przez absolwentów tego samego kierunku tylko studiów II stopnia (2). W ocenie najlepiej została oceniona obsługa studentów w dziekanacie 4,6 (4,1 – 5,0), opieka promotora pracy dyplomowej 4,6 (3,7 – 5,0) oraz infrastruktura i wyposażenie miejsca odbywania praktyk 4,2 (3,2 – 5,0). Natomiast najniżej ocenionymi aspektami była konstrukcja programu studiów 3,1 (2,5 – 4,0) oraz liczba godzin zajęć praktycznych 3,0 (2,4 – 3,7). Pozostałe kwestie zostały ocenione na poziomie 3,3 – 3,9, ale oceny były mocno zróżnicowane pomiędzy kierunkami.

W ocenie dziekanatu wzięło udział 106 studentów, przy czym udział w ramach poszczególnych kierunków był znowu mocno zróżnicowany (od 4 ankiet wypełnionych na kierunku Biologia studia II stopnia do 67 ankiet od studentów kierunku Zootechnika studiów I stopnia). Najlepiej oceniony zostały warunki sanitarne na terenie uczelni ze średnią 4,3 (3,7 – 4,8), natomiast najniżej dostęp do Internetu na terenie uczelni ze średnią 2,9 (2,3 – 3,5). Ocena obsługi studentów w dziekanacie w tym roku była nie bardzo miarodajna. Uzyskane oceny kształtowały się od 3,5 za rzetelność informacji i sprawność załatwiania spraw w dziekanacie do 3,9 za życzliwość. Zdecydowanie średnie te zostały zaniżone przez ocenę tych aspektów przez studentów kierunku Zootechnika, co najprawdopodobniej wynikało z faktu, że połowie roku akademickiego nastąpiła zmiana osoby, która obsługiwała kierunek. Nowa osoba była dopiero w trakcie wdrażania się w obowiązki i z tego faktu mogły wynikać jakieś niedociągnięcia. Istotne wydaje się zwrócenie uwagi na te oceny w kolejnym roku akademickim i sprawdzenie, czy nastąpiła poprawa w tej kwestii. Średnie oceny w tych aspektach po pominięciu ocen na kierunku Zootechnika kształtują się na poziomie od 4,2 do 4,6. Akademiki zostały ocenione tylko przez 29 respondentów. Średnio uzyskały one ocenę 3,7, natomiast najwyżej został oceniony DS Raj (4,4), a najniżej DS. Talizman (3,0).

W roku akademickim 2021/2022 przeprowadzono na Wydziale 19 hospitacji. Wytypowano zajęcia zarówno w oparciu o wyniki ankiet studentów, jak również były to zajęcia realizowane przez młodych pracowników, a także przedmioty ogólnouczelniane. Wszystkie oceny były pozytywne. W raportach z hospitacji wskazano w niektórych przypadkach niezgodności z sylabusem, wynikło także nakładanie się treści zajęć, wskazano także konieczność wzbogacenia w sprzęt wykorzystywany na zajęciach, czy konieczność reorganizacji układu sali. Problemem, który się pojawił, był fakt, że niektóre przedmioty fakultatywne nisko ocenione przez studentów w poprzednim roku akademickim w kolejnym roku akademickim nie prowadziły już zajęć w ramach tego przedmiotu.

4. ***Opinia interesariuszy zewnętrznych, w tym jednostek, w których realizowane są kierunkowe praktyki zawodowe (opinia opiekuna praktyk ze strony praktykodawcy), w zakresie przygotowania przyszłych absolwentów do pracy zawodowej oraz zasadności i poprawności przygotowania nowych programów studiów.***

Bardzo duża część praktykodawców wyraża chęć dalszej współpracy z Wydziałem i Uniwersytetem Przyrodniczym we Wrocławiu w zakresie realizacji praktyk studenckich. Część z nich jest także zainteresowana udziałem w pracach komisji wydziałowych. W ocenie praktykodawców studenci z wszystkich kierunków studiów są generalnie dobrze przygotowani do odbycia praktyki, posiadają duży zakres wiedzy. Wskazują jednak, że słabszą stroną naszych studentów są słabe umiejętności praktyczne, a także umiejętność zastosowania posiadanej wiedzy w praktyce. W efekcie okresu pandemii, kiedy część z firm rezygnowała nagle z przyjmowania praktykantów, słusznym działaniem wydaje się nawiązanie stałej współpracy i podpisanie umów w zakresie realizacji praktyk przez studentów WBiHZ z konkretnymi firmami, które wykazują chęć stałej współpracy z wydziałem i uczestniczenia w pracach np. Rad Programowych.

5. ***Ocena wybranych prac dyplomowych i procesu dyplomowania.***

Procedura dyplomowania w przypadku wszystkich kierunków studiów została uznana za prawidłową. Tematyka prac, jak i zadawane podczas egzaminów pytania były związane z efektami uczenia się na danym kierunku. W niektórych przypadkach podkreślone zostało, że pytania zbyt są związane z tematyką pracy dyplomowej, nie poruszają szerszego aspektu wynikającego z kierunku studiów. Wskazano także, na duże zróżnicowanie poziomu prac dyplomowych, w tym także naukowego i merytorycznego. Uwagi recenzentów w przypadku prac o bardzo rozbieżnych ocenach były uzasadnione i wskazywały uchybienia w pracy, często wynikające z niedopatrzenia promotora.

Stwierdzono także w kilku przypadkach, iż ocena promotora była zdecydowanie zawyżona. Być może dobrym rozwiązaniem byłoby zapoznanie się przez prodziekanów z wystawionymi recenzjami i w przypadku wątpliwości powoływanie dodatkowego recenzenta.

Dodatkowo istotne wydaje się wprowadzenie zmian w zakresie recenzji prac dyplomowych. Promotor albo powinien wypełniać recenzję dotyczącą całkiem innych aspektów realizacji pracy dyplomowej (obecnie w pewnym zakresie recenzuje sam siebie, z tego mogą wynikać zawyżone oceny), albo recenzję pracy powinni wykonywać dwaj niezależni recenzenci, a promotor ewentualnie wystawiać opinię.

Konieczne jest też nadal zatwierdzanie tematów i zakresów prac przez Rady Programowe. Natomiast w odniesieniu do egzaminów dyplomowych na studiach magisterskich wskazane byłoby, aby zadawane pytania dotyczyły nie stricte samej pracy dyplomowej ale szerszych zagadnień obejmujących efekty uczenia się na II stopniu studiów danego kierunku.

6. ***Ocena prowadzonych na wydziale studiów doktoranckich we współpracy z ich kierownikiem.***

W związku z brakiem uczestników studiów doktoranckich nie było możliwości przeprowadzenia ich oceny.

7. ***Ocena prowadzonych na wydziale studiów podyplomowych we współpracy z ich kierownikami.***

Ocenie poddane zostały w analizowanym roku akademickim trzy studia podyplomowe. W obu przypadkach oceny studentów były w większości pozytywne (odsetek powyżej 70%). Największy odsetek ocen negatywnych dotyczył aktualności materiałów, czy stosowanych metod nauczania, a także możliwości podniesienia kwalifikacji zawodowych, jednak były to pojedyncze osoby. Duży odsetek słuchaczy tej formy kształcenia deklaruje, że najlepszy jest jednakowy udział nauczycieli akademickich i praktyków w prowadzeniu zajęć, jest to cenna wskazówka dla organizatorów. Należałoby też rozważyć formę zajęć oraz jakość materiałów dydaktycznych, bowiem są to elementy stosunkowo najsłabiej oceniane.

8. ***Opiniowanie programów studiów dla cyklu kształcenia rozpoczynającego się w następnym roku akademickim.***

Przedstawione do opinii programy studiów w całokształcie zostały ocenione bardzo dobrze. Wskazano w niektórych przypadkach konieczność uzupełnień sylabusów o dodatkowe informacje, czy uaktualnienie zalecanej literatury. Komisja wniosowała także o uzupełnienie albo większe uszczegółowienie informacji dotyczącej np. procedury dyplomowania czy sylwetki absolwenta.

Konieczne jest przeprowadzenie weryfikacji punktów ECTS przypisanych poszczególnym przedmiotom bądź blokom przedmiotów z uwzględnieniem liczby godzin pracy własnej deklarowanych przez studentów.

9. ***Ocena stopnia wdrożenia nowoczesnych metod dydaktycznych.***

W programach studiów na rok akademicki 2021/2022 na wszystkich kierunkach studiów w sylabusach zostało zadeklarowane wykorzystanie różnorodnych nowoczesnych metod kształcenia. W wielu przypadkach w ramach danego przedmiotu zaplanowano zastosowanie kilku metod. Poziom wdrożenia nowoczesnych metod dydaktycznych jest zadowalający, chociaż mocno zróżnicowany pod względem kierunków, jak i różne metody są mniej lub bardziej popularne. Na kierunkach typowo biologicznych tj. Biologia i Biologia człowieka najczęściej wybierana jest analiza przypadków, metoda problemowa i metoda projektów. W przypadku kierunku Bioinformatyka największy odsetek dotyczy metody problemowej i metody projektów, natomiast w przypadku Zootechniki jest to analiza przypadków i metoda projektów. Najmniejszym zainteresowaniem na wszystkich kierunkach i stopniach studiów cieszy się metoda blended learning oraz sytuacyjna. Analiza pozwoliła zaobserwować, iż znacząco częściej deklarowane jest wykorzystanie tych metod na studiach II stopnia niż I stopnia, co jest uzasadnione i wydaje się słuszne. Szczegółowe zestawienie liczby i procentowego udziału we wszystkich przedmiotach dla poszczególnych kierunków przedstawia tabela.

Kierunek	Analiza przypadków		Burza mózgów		Metoda problemowa		Metoda projektów		Metoda sytuacyjna		Gra dydaktyczna		Blended learning	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Biologia I st	21	25,93	10	12,35	13	16,05	13	16,05	4	4,94	6	7,41	3	3,7
Biologia II st	55	40,74	21	15,55	36	26,67	46	34,07	16	11,85	8	5,93	2	1,48
Biologia człowieka I st	16	18,6	8	9,3	12	13,95	8	9,3	3	3,49	7	8,14	5	5,81
Biologia człowieka II st	29	40,28	11	15,28	24	33,33	23	31,94	10	13,89	6	8,33	2	2,78
Bioinformatyka I st	14	14,43	13	13,4	19	19,59	19	19,59	1	1,03	6	6,18	2	2,06
Bioinformatyka II st	9	12,5	4	5,55	25	34,72	34	47,22	2	2,78	6	8,33	0	0
Zootechnika I st	22	20,75	11	10,38	14	13,21	32	30,19	7	6,6	7	6,6	2	1,89
Zootechnika II st	20	25,97	11	14,29	14	18,18	26	33,77	9	11,69	6	7,79	2	2,6

N – liczba sylabusów, w których została zadeklarowana metoda

% - procent wszystkich przedmiotów ujętych w programie studiów, w których dana metoda została zadeklarowana

*) – objętość tekstu w poszczególnych punktach nie powinna przekraczać 2000 znaków

10. Zakres zalecanych działań naprawczych z uwzględnieniem poszczególnych kierunków studiów i całego wydziału.

- ✓ Nadal konieczna jest weryfikacja sylabusów, efektów uczenia się oraz programu studiów dla poszczególnych kierunków przez Rady Programowe, zwłaszcza w kontekście ocen wystawianych przez absolwentów w ankietach. Dotyczy to zwłaszcza konstrukcji programu studiów. Przydałoby się włączenie do ankiet absolwentów możliwości wpisania komentarzy, zwłaszcza przy wystawionej niskiej ocenie danego aspektu. Pozwoliłoby to wdrożenie konkretnych działań naprawczych. Obecnie nie do końca wiadomo, co jest nie tak w konstrukcji programu według studentów.
- ✓ W przypadku rozbieżności pomiędzy liczbą punktów ECTS za dany przedmiot zapisaną w sylabusie a liczbą punktów ECTS wynikającą z deklarowanego nakładu pracy własnej studentów, należy dokonać weryfikacji poprawności programu studiów i odpowiednich sylabusów.
- ✓ Dodatkowo zgodnie z sugestiami interesariuszy zewnętrznych oraz absolwentów należałoby zwrócić uwagę na zwiększenie udziału w programie studiów zajęć praktycznych, a na tych przedmiotach które mają je zadeklarowane na stopień i sposób ich realizacji. Wydaje się także zasadne, aby wprowadzać więcej metod projektowych, które pozwoliłyby na rozwój dodatkowych kompetencji u studentów, które są istotne z punktu widzenia przyszłych pracodawców.
- ✓ Konieczne jest opracowanie skutecznej metody, która pozwoliłaby mobilizować studentów do udziału w ankietyzacji, zwłaszcza absolwentów studiów, ponieważ poziom uzyskanych odpowiedzi zwrotnych jest bardzo niski. W przypadku ankiet studenckich być może warto by było zaangażować w ten proces także opiekunów roku. Jest to istotne z powodu roli, jaką obecnie odgrywają oceny uzyskiwane w ramach ankietyzacji.
- ✓ W procesie dyplomowania ważne jest, aby promotorzy w pełni odgrywali swoją rolę w procesie tworzenia pracy dyplomowej. Powinna zostać opracowana procedura, która pozwoliłaby weryfikować jakość pełnionej funkcji promotora i w przypadku osób, pod opieką których prace uzyskują regularnie niskie oceny recenzentów nie mogli takiej funkcji pełnić w przyszłości albo przez określony czas.

- ✓ Proponujemy także, aby w przypadku skrajnie rozbieżnych ocen pracy dyplomowej wystawionych przez promotora i recenzenta, prodziekan po zapoznaniu się z nimi mógł powołać dodatkowego recenzenta.
- ✓ Warto byłoby rozważyć także formę recenzji wystawianej przez promotora – może bardziej w kierunku oceny pracy studenta, jego zaangażowania, poziomu wiedzy i umiejętności etc.
- ✓ Potrzebne są działania, które aktywizowałyby nauczycieli akademickich do udziału w szkoleniach z zakresu nowoczesnych metod dydaktycznych i ich wdrażaniu w procesie nauczania.
- ✓ Konieczne jest wprowadzenie sposobu dokumentowania stosowanych ustnych metod weryfikacji efektów uczenia się, a także weryfikacji efektów z zakresu umiejętności, które są sprawdzane praktycznie podczas zajęć.
- ✓ Z punktu widzenia jakości kształcenia istotne jest ograniczenie liczebności grup, a na pewno wprowadzanie odgórnie małych grup w przypadku zajęć laboratoryjnych, bez konieczności wnioskowania o to przez prowadzących.

11. **Podsumowanie i wnioski końcowe.**

W oparciu o przeprowadzoną analizę wielu aspektów związanych z jakością kształcenia na realizowanych na Wydziale kierunkach studiów można stwierdzić, że wiele działań mających na celu jej poprawę zostało podjętych i wdrożonych. Konieczne jest nadal realizowanie działań naprawczych, które pozwolą udoskonalać proces kształcenia.

31.12.2022

data, podpis przewodniczącego WK ds. ZJK

